

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Вікторія СТРИЛЕЦЬ

« 28 » _____ 06 _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

освітня програма «Міжнародна економіка»

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від 28 червня 2024 року № 10

Полтава 2024

Укладачі: Пожар А.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Міжнародна економіка» 051 Економіка ступеня бакалавр

А. А. Пожар
(ініціали, прізвище)

« 28 » 06 20 24 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> міжнародна економічна діяльність України, корпоративні фінанси, міжнародні фінанси, аналітика міжнародної економічної інформації, міжнародна економіка, економічний аналіз у міжнародному бізнесі, конкуренція та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі, корпоративне управління та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі, міжнародний менеджмент, прогнозування соціально-економічних процесів, тренінг: кон'юктурний аналіз у міжнародному бізнесі, тренінг: міжнародні бізнес-проекти, економіка зарубіжних країн, міжнародна макро-економіка та міжнародна мікро-економіка.	
Мова викладання	Українська, англійська	
Статус дисципліни – обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	4 курс, 8 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	6/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 8 семестр - 180 годин		
- лекції: 18 годин		
- практичні заняття: 54 години		
- самостійна робота: 108 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 4 семестр - 180 годин		
- лекції: 4 год.		
- практичні заняття: 2 год.		
- самостійна робота: 174 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань і набуття навичок щодо забезпечення ефективної зовнішньоекономічної діяльності в різних сферах бізнесу.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. • ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки • ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем • ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки • ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави 	<ul style="list-style-type: none"> • ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні • СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави СК 16. Здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички при здійснюванні контрольно-аналітичних функцій при зовнішньоекономічній діяльності організації

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин • ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами • ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей ПРН 26. Здійснювати комплексний аналіз фінансового стану підприємства, формувати фінансові результати діяльності організації, здійснювати фінансове прогнозування і планування на підприємстві 	

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура і послідовність вивчення.

Тема 2. Системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції. Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання ЗЕД. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі. Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання ЗЕД. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання. Митні органи України: завдання, функції, структура. Види і методи здійснення митного контролю. Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, транзиту, реекспорту, реімпорту, тимчасового ввезення (вивезення), переробки на митній території України, переробки поза межами митної території України, знищення і руйнування, магазину безмитної торгівлі, митного складу, спеціальної митної зони, відмови на користь держави. Товарна номенклатура ЗЕД. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. Плата за митне оформлення товарів. Декларування товарів: форми та процедури. Митна вартість та методи її визначення. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс 2020». Мито як інструмент економічного регулювання. Єдиний митний тариф. Види мита. Види митних ставок.

Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифного регулювання. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. Види та способи розподілу ліцензій. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій. Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні кредити, експортні субсидії, імпорتنі депозити. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. Нарахування антидемпінгового та компенсаційного мита. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Сутність політики державних, закупівель.

Модуль 2. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності

Тема 5. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. Пошук та вибір партнера. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Прямий і непрямий експорт. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках. Вивчення й аналіз умов ринку. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.

Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

Сутність та види посередницької діяльності. Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. Агенти, представники, брокери, маклери. Угоди комісії, їх особливості. Угоди чистої комісії. Договір «делькредере». Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. Торгові агенти, агенти повірені: обов'язки, особливості, регулювання. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. Прості агенти, агенти з правом «першої руки», монополні (ексклюзивні) агенти. Регулювання посередницьких операцій в Україні.

Тема 7. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну. Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «світч», угоди типу «офсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів країни-імпортера. Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції з давальницькою сировиною.

Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і

маркування. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних, контрактів. Валюта ціни і валюта платежу. Умови перерахунку валюти ціни у валюту платежу. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламації і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень, його види. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспортує морських, залізничних, автомобільних, авіаційних. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності					
<p><u>Тема 1.</u> Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.</p> <p>1. Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.</p> <p>2. Функції ЗЕД.</p> <p>3. Принципи здійснення ЗЕД.</p> <p>4. Право на здійснення ЗЕД.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 1.</u> Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки</p> <p><u>Практичне заняття 2</u> Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку.</p> <p><u>Практичне заняття 3</u> Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.</p>	4	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливості формування і реалізації зовнішньоекономічної стратегії держави на сучасному етапі. • Практичні приклади реалізації національних принципів ЗЕД. • Загальний аналіз попереднього досвіду і перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України. • Розвиток нових форм зовнішньоекономічних зв'язків в Україні. • Вплив розміру країни на її участь у міжнародній 	12

<p><i>Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</i></p> <p>1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>2. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД.</p> <p>3. Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні.</p> <p>4. Економічна та адміністративні методи регулювання ЗЕД.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 4</u> Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД.</p> <p><u>Практичне заняття 5</u> Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні.</p> <p><u>Практичне заняття 6</u> Економічна та адміністративні методи регулювання ЗЕД.</p>	6	<p>торгівлі.).</p> <p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Торгові договори і торгові угоди. • Види торгово-політичних режимів. • Класифікація підприємств, що діють на світовому ринку. • Міжнародні договори, національне законодавство України та торгові звичаї як основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів. • Особливості застосування на практиці Конвенції ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів». <p>2) Мозковий штурм на тему «Формування системи регулювання ЗЕД України: проблеми та перспективи».</p>	12
<p><i>Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</i></p> <p>1. Сутність митного регулювання ЗЕД.</p> <p>2. Митні органи України: завдання, функції, структура.</p> <p>3. Митна вартість та методи її визначення.</p> <p>4. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020».</p> <p>5. Мито як інструмент економічного регулювання.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 7</u> Митні органи України: завдання, функції, структура.</p> <p><u>Практичне заняття 8</u> Митна вартість та методи її визначення</p> <p><u>Практичне заняття 9</u> Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020».</p> <p>Поточна модульна робота</p>	6	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: Особливості сучасної тарифної політики України та інших держав.</p> <p>2) Практична робота. Передбачає роботу в комп'ютерному класі з програмним комплексом MD Office під керівництвом викладача. Заняття має тренувальний характер і передбачають виконання розрахункових робіт – вирішення конкретних завдань щодо визначення митної вартості товарів.</p>	12

<p><u>Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</u></p> <p>1. Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. 2. Інструменти нетарифного регулювання. 3. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 10</u> Інструменти нетарифного регулювання.</p> <p><u>Практичне заняття 11</u> Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни.</p> <p><u>Практичне заняття 12</u> Поточна модульна робота</p>	6	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Контингентування та ліцензування, їх вплив на рівень цін. • "Добровільні" обмеження експорту та встановлення мінімальних імпортних цін. • Ембарго: відкрита і завуальована форми, причини і наслідки введення. • Методи "прихованого протекціонізму". • Фінансові методи стимулювання експорту. Оцінка експортного потенціалу України. • Демпінг і антидемпінг. Порядок визначення показників "демпінгова маржа" і "школа від демпінгу" 	12
Модуль 2. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності					
<p><u>Тема 5. Форми виходу підприємства на зовнішні ринки.</u></p> <p>1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. 2. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. 3. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. 4. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 13</u> Характеристика форм виходу на зовнішні ринки.</p> <p><u>Практичне заняття 14</u> Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки.</p> <p><u>Практичне заняття 15</u> Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.</p>	6	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. • Всесвітня мережа Інтернет як інструмент ЗЕД. • Інтернет як засіб ділового спілкування і комунікації. • Інтернет як засіб маркетингового дослідження ринку. • Інтернет як засіб електронної комерції, реклами. • Інтернет – магазини. 	12
<p><u>Тема 6. Торговельно-посередницька</u></p>	2	<p><u>Практичне заняття 17</u> Види посередницької діяльності.</p>	6	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p>	12

<p>діяльність на зовнішньому ринку</p> <p>1. Сутність та види посередницької діяльності.</p> <p>2. Характеристика посередників в ЗЕД.</p> <p>3. Регулювання посередницьких операцій в Україні.</p>		<p><u>Практичне заняття 18</u> Характеристика посередників в ЗЕД.</p> <p><u>Практичне заняття 19</u> Регулювання посередницьких операцій в Україні.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Класифікація посередників за обсягом повноважень і місцем на ринку • Способи винагороди посередників: переваги і недоліки. • Порівняльний аналіз різних варіантів організації збуту посередниками. <p>2) Мозковий штурм на тему: «Інструменти захисту прав сторін при різних варіантах організації збуту посередниками: світова практика та реалії України»</p>	
<p><u>Тема 7. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності</u></p> <p>1. Сутність та особливості компенсаційних угод.</p> <p>2. Класифікація угод зустрічної торгівлі.</p> <p>3. Комерційна компенсація та види операцій.</p> <p>4. Операції в рамках промислового співробітництва</p>	2	<p><u>Практичне заняття 20</u> Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну.</p> <p><u>Практичне заняття 21</u> Комерційна компенсація та види операцій.</p> <p><u>Практичне заняття 22</u> Операції в рамках промислового співробітництва</p>	6	12
<p><u>Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів</u></p> <p>1. Поняття та види зовнішньоекономічних контрактів</p> <p>2. Зміст і характеристика основних умов контракту.</p> <p>3. Зміст і характеристика додаткових умов контракту.</p>	2	<p><u>Практичне заняття 23</u> Зміст і характеристика основних умов контракту</p> <p><u>Практичне заняття 24</u> Зміст і характеристика додаткових умов контракту.</p> <p><u>Практичне заняття 25</u> Інші умови зовнішньоекономічного контракту.</p>	8	12

4. Інші умови зовнішньоекономічного контракту.				опублікованих та розрахункових цін. <ul style="list-style-type: none"> • Валюта ціни, валюта платежу та перерахунок валют у зовнішньоторговій угоді. • Технічні і комерційні поправки до ціни. • Умови розрахунків: платіж готівкою, авансовий платіж, платіж у кредит. Заходи проти неплатежу. 	
<u>Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності</u> 1. Транспортне забезпечення ЗЕД. 2. Характеристика перевезень основними видами транспорту. 3. Сутність та основні види транспортного страхування в ЗЕД	2	<u>Практичне заняття 26</u> Характеристика перевезень основними видами транспорту. <u>Практичне заняття 27</u> Сутність та основні види транспортного страхування в ЗЕД Поточна модульна робота	6	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: <ul style="list-style-type: none"> • Транспортні операції: алгоритм планування, роль транспорту у зовнішній торгівлі та специфічна відмінність транспортних послуг. • Залізничні перевезення. Вплив Укрзалізниці в розвиток зовнішньоекономічного стану країни: транзитні перевезення, методика визначення ціни та специфіка страхування вантажу. • Страхування транспортних ризиків: види, причини, підходи, методика. 	12
Разом	18		54		108

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності					
<u>Тема 1.</u> Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	-	<u>Практичне заняття 1.</u> Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки	-	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: <ul style="list-style-type: none"> • Особливості формування і реалізації 	20

<p>1. Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.</p> <p>2. Функції ЗЕД.</p> <p>3. Принципи здійснення ЗЕД.</p> <p>4. Право на здійснення ЗЕД.</p>		<p><i>Практичне заняття 2</i> Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку.</p> <p><i>Практичне заняття 3</i> Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.</p>	<p>зовнішньоекономічної стратегії держави на сучасному етапі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практичні приклади реалізації національних принципів ЗЕД. • Загальний аналіз попереднього досвіду і перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України. • Розвиток нових форм зовнішньоекономічних зв'язків в Україні. • Вплив розміру країни на її участь у міжнародній торгівлі.). 	
<p><i>Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</i></p> <p>1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>2. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД.</p> <p>3. Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні.</p> <p>4. Економічна та адміністративні методи регулювання ЗЕД.</p>	-	<p><i>Практичне заняття 4</i> Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД. позиціонування компанії.</p> <p><i>Практичне заняття 5</i> Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні.</p> <p><i>Практичне заняття 6</i> Економічна та адміністративні методи регулювання ЗЕД.</p>	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Торгові договори і торгові угоди. • Види торгово-політичних режимів. • Класифікація підприємств, що діють на світовому ринку. • Міжнародні договори, національне законодавство України та торгові звичаї як основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів. • Особливості застосування на практиці Конвенції ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів». <p>2) Мозковий штурм на тему «Формування системи регулювання ЗЕД України: проблеми та перспективи».</p>	20
<p><i>Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</i></p> <p>1. Сутність митного регулювання ЗЕД.</p>	2	<p><i>Практичне заняття 7</i> Митні органи України: завдання, функції, структура.</p> <p><i>Практичне заняття 8</i></p>	<p>-</p> <p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливості сучасної тарифної політики 	20

<p>2. Митні органи України: завдання, функції, структура.</p> <p>3. Митна вартість та методи її визначення.</p> <p>4. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020».</p> <p>5. Мито як інструмент економічного регулювання.</p>		<p>Митна вартість та методи її визначення</p> <p><i>Практичне заняття 9</i> Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020».</p>		<p>України та інших держав.</p> <p>2) Практична робота. Передбачає роботу в комп'ютерному класі з програмним комплексом MD Office під керівництвом викладача. Заняття має тренувальний характер і передбачають виконання розрахункових робіт – вирішення конкретних завдань щодо визначення митної вартості товарів.</p>	
<p><i>Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</i></p> <p>1. Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика.</p> <p>2. Інструменти нетарифного регулювання.</p> <p>3. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни.</p>	2	<p><i>Практичне заняття 10</i> Інструменти нетарифного регулювання.</p> <p><i>Практичне заняття 11</i> Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни.</p> <p><i>Практичне заняття 12</i> Поточна модульна робота</p>	-	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Контигентування та ліцензування, їх вплив на рівень цін. • "Добровільні" обмеження експорту та встановлення мінімальних імпорتنих цін. • Ембарго: відкрита і завуальована форми, причини і наслідки введення. • Методи "прихованого протекціонізму". • Фінансові методи стимулювання експорту. Оцінка експортного потенціалу України. • Демпінг і антидемпінг. Порядок визначення показників "демпінгова маржа" і "школа від демпінгу" 	20
Модуль 2. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності					
<p><i>Тема 5. Форми виходу підприємства на зовнішні ринки.</i></p> <p>1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки.</p> <p>2. Класифікація і характеристика форм</p>	-	<p><i>Практичне заняття 13</i> Характеристика форм виходу на зовнішні ринки.</p> <p><i>Практичне заняття 14</i> Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки.</p>	-	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. • Всесвітня мережа Інтернет як інструмент ЗЕД. 	20

<p>виходу на зовнішні ринки. 3. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. 4. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.</p>		<p><i>Практичне заняття 15</i> Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Інтернет як засіб ділового спілкування і комунікації. • Інтернет як засіб маркетингового дослідження ринку. • Інтернет як засіб електронної комерції, реклами. • Інтернет – магазини. 	
<p><i>Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку</i> 1. Сутність та види посередницької діяльності. 2. Характеристика посередників в ЗЕД. 3. Регулювання посередницьких операцій в Україні.</p>	-	<p><i>Практичне заняття 17</i> Види посередницької діяльності.</p> <p><i>Практичне заняття 18</i> Характеристика посередників в ЗЕД.</p> <p><i>Практичне заняття 19</i> Регулювання посередницьких операцій в Україні.</p>	<p>2</p> <p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Класифікація посередників за обсягом повноважень і місцем на ринку • Способи винагороди посередників: переваги і недоліки. • Порівняльний аналіз різних варіантів організації збуту посередниками. <p>2) Мозковий штурм на тему: «Інструменти захисту прав сторін при різних варіантах організації збуту посередниками: світова практика та реалії України»</p>	20
<p><i>Тема 7. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності</i> 1. Сутність та особливості компенсаційних угод. 2. Класифікація угод зустрічної торгівлі. 3. Комерційна компенсація та види операцій. 4. Операції в рамках промислового співробітництва</p>	-	<p><i>Практичне заняття 20</i> Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну.</p> <p><i>Практичне заняття 21</i> Комерційна компенсація та види операцій.</p> <p><i>Практичне заняття 22</i> Операції в рамках промислового співробітництва</p>	-	20
<p><i>Тема 8. Структура і зміст</i></p>	-	<p><i>Практичне заняття 23</i> Зміст і характеристика</p>	-	20

<p><i>зовнішньоекономічних контрактів</i></p> <p>1. Поняття та види зовнішньоекономічних контрактів</p> <p>2. Зміст і характеристика основних умов контракту.</p> <p>3. Зміст і характеристика додаткових умов контракту.</p> <p>4. Інші умови зовнішньоекономічного контракту.</p>		<p>основних умов контракту</p> <p><i>Практичне заняття 24</i> Зміст і характеристика додаткових умов контракту.</p> <p><i>Практичне заняття 25</i> Інші умови зовнішньоекономічного контракту.</p>	<p>тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Міжнародні договори, національне законодавство України та торгові звичаї як основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів. • Методика аналізу виконання контрактних зобов'язань підприємства і динаміки експорту товарів. • Особливості визначення опублікованих та розрахункових цін. • Валюта ціни, валюта платежу та перерахунок валют у зовнішньоторговій угоді. • Технічні і комерційні поправки до ціни. • Умови розрахунків: платіж готівкою, авансовий платіж, платіж у кредит. Заходи проти неплатежу. 	
<p><i>Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності</i></p> <p>1. Транспортне забезпечення ЗЕД.</p> <p>2. Характеристика перевезень основними видами транспорту.</p> <p>3. Сутність та основні види транспортного страхування в ЗЕД</p>	-	<p><i>Практичне заняття 26</i> Характеристика перевезень основними видами транспорту.</p> <p><i>Практичне заняття 27</i> Сутність та основні види транспортного страхування в ЗЕД</p> <p><i>Практичне заняття 28</i> Поточна модульна робота</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: Транспортні операції: алгоритм планування, роль транспорту у зовнішній торгівлі та специфічна відмінність транспортних послуг. Залізничні перевезення. Вплив Укрзалізниці в розвиток зовнішньоекономічного стану країни: транзитні перевезення, методика визначення ціни та специфіка страхування вантажу. Страхування транспортних ризиків: види, причини, підходи, методика.</p>	14
Разом	4		2	174

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1 – Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 5-9): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Артеменко І. А. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3194>
2. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. – 5-те ви д., перероб. Та допов. ; Університет ДФС України. Ірпінь : 2019. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4007/1/2830_IR.pdf
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 355 с.
4. Дунська А.Р., Жалдак Г.П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до вивчення дисципліни для студ. галузі знань 07 Управління та адміністрування, за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 64 с.
5. Дятлова В.В., Положенцева К.В. Зовнішньоекономічна діяльність України: регіональні особливості, тенденції та напрями розвитку. Вісник економічної науки України. 2020. № 1 (38). С. 73-78.
6. Загородній А.Г. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Київ : Кондор, 2017. – 168 с.
7. Зінчук Т., Ковальчук О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 511 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : опорний конспект лекцій / НАН України. Київ, 2017. 279 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч. технологій, Каф. економіки промстї. Одеса : Астропринт, 2019. 269 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазаракі та д-ра екон. наук, проф. Т. М. Мельник ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 651 с.
11. Калініна О. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / Нац. авіац. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 2021. 47 с.
12. Конспект для підготовки до ЄФВВ з політології та міжнародних відносин. 2024.
13. Котиш О.М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.
14. Макарова О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій. Луцьк: ПП «Поліграфія», 2020. 90 с.
15. Педченко Н.С., Стрілець В. Ю. Державна підтримка розвитку малого підприємництва в умовах євроінтеграційних процесів України : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2022. 250 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11897>
16. Румянцев А., Румянцева Н. Зовнішньоекономічна діяльність. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 300 с.
17. Ткаченко А. М., Дідченко О. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Держ. ВНЗ «Укр.

держ. хім.-технол. ун-т». Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2017. 353 с.

18. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf

19. Чернишова Л. О., Козуб В. О., Носач Л. Л., Величко К. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : практикум : навч. посібник. – Харків : «Видавництво «Форт», 2017. 238 с.

20. Mankiw N. Business Economics. 2024. 592 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI(поточна редакція від 15.05.2021 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
3. Офіційний сайт Інкотермс 2020 в Україні. URL: <https://incoterms2020.com.ua/terms>
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України URL: www.me.gov.ua
5. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua;>
9. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL: [http://www.mtu.gov.ua/;](http://www.mtu.gov.ua/)
10. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: [http://www.ucci.org.ua/ua/main.html;](http://www.ucci.org.ua/ua/main.html)
11. Офіційний веб-сайт Державної служби експортного контролю України. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>
12. Офіційний сайт Міжнародної торгової палати. URL: [http://www.iccwbo.org/;](http://www.iccwbo.org/)
13. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: [http:// www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int)
14. Про валюту і валютні операції: Закон України від 28.04.2020 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
15. Про Митний тариф України: Закон України № 674-IX від 06.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, Moodle.